

Wskazówki dotyczące opracowywania studium wykonalności

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Niniejsze wskazówki posługują się określeniami w rozumieniu Regulaminu tj. Regulaminu wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) Inwestycja B2.2.2/G1.1.2 Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne Działanie B.1: Demonstracyjne projekty inwestycyjne realizowane przez społeczności energetyczne, zwanym dalej Regulaminem, do którego niniejsze wskazówki stanowią załącznik.

W niniejszym dokumencie opisano proponowany spis treści takiego Studium Wykonalności (dalej SW) wraz z niezbędną zawartością każdego z rozdziałów.

W pozostałych kwestiach oraz szczegółach metodycznych należy stosować się do zapisów następujących opracowań:

1. Wytyczne w zakresie projektów inwestycyjnych, w tym projektów hybrydowych na lata 2021-2027 (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, 2023) – dalej Wytyczne dla Projektów Inwestycyjnych
2. Rozporządzenie 2022/869 w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, zmiany rozporządzeń (WE) nr 715/2009, (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 oraz dyrektyw 2009/73/WE i (UE) 2019/944 oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 347/2013

Przygotowanie **SW** zgodnie z niniejszymi wskazówkami pomoże w uzyskaniu pozytywnej oceny złożonego Wniosku o Dofinansowanie na realizację założonego przedsięwzięcia.

Studium wykonalności powinno pozwolić na odpowiedzenie na poniższe pytania (zgodnie z kryterium szczegółowym nr B.1.3):

1. czy przedstawiono realistyczny harmonogram wdrażania przedsięwzięcia, uwzględniający założone terminy opracowania dokumentacji technicznej i projektowej oraz wymaganych prawem pozwoleń, decyzji administracyjnych oraz uzgodnień;
2. czy uprawdopodobniono wykonalność techniczną przedsięwzięcia, tj. zaproponowana technologie lub rozwiązania, parametry techniczne wykorzystanych materiałów i urządzeń, skala realizacji działań inwestycyjnych – umożliwią osiągnięcie zakładanych efektów;
3. czy uwzględniono ewentualne ryzyka i zagrożenia oraz przewidziano adekwatne sposoby przeciwdziałania;
4. czy Podmiot wnioskujący uwzględnił wymagane prawem dokumenty warunkujące realizację inwestycji, w tym: pozwolenia i decyzje administracyjne (np. pozwolenie na budowę), niezbędne uzgodnienia, pełną dokumentację techniczną i projektową, dokumentację umożliwiającą

Załącznik nr **13** do Regulaminu

udzielenie zamówień, lub przedstawił realistyczny harmonogram ich pozyskiwania;

5. czy w każdym roku przeznaczone na inwestycje środki finansowe w dyspozycji Podmiotu wnioskującego lub Partnerów i prognozowane wpływy pieniężne ze źródeł zewnętrznych wystarczą na pokrycie wszystkich wydatków inwestycyjnych i bieżących związanych z Przedsięwzięciem, w tym kosztów obsługi i spłat ewentualnego zadłużenia.

Na dalszych etapach inwestycji SW wspomogą Podmiot wnioskujący a także instytucje zaangażowane w proces finansowania w trakcie procesu kontroli, w przypadku konieczności aktualizacji dokumentacji projektowej, czy w trakcie konieczności dokonania zmian w inwestycji. Dlatego też wszystkie informacje należy prezentować w sposób spójny i zrozumiały dla osób nieznających specyfiki inwestycji, sytuacji energetycznej danego regionu oraz szczegółów technicznych funkcjonowania inwestycji.

Jednocześnie należy zadbać o syntetyczny charakter informacji. Należy unikać przedstawiania dużej ilości szczegółów i tabel. W dokumentach aplikacyjnych powinny być tylko informacje niezbędne do oceny zasadności i wykonalności danej inwestycji.

Nie zalecamy w szczególności dublowania informacji pomiędzy załącznikiem kalkulacyjnym (wyczenia w Arkuszu) i SW; w SW powinny być przedstawione tylko najważniejsze wyniki analiz, a założenia opisane ogólnie, z podkreśleniem źródeł i metodyki, a nie szczegółowych wartości.

Wykorzystane w analizie założenia powinny być na tyle aktualne aby Instytucja Odpowiedzialna za Inwestycje mogła je łatwo zweryfikować. W szczególności należy korzystać z tablic ekonomicznych kosztów jednostkowych dla perspektywy finansowej 2021-2027 opublikowanych na dzień ogłoszenia naboru. Dane finansowe powinny uwzględniać ostateczne lub zatwierdzone sprawozdania finansowe dostępne na dzień złożenia Wniosku o objęcie wsparciem.

SW musi opierać się na rzetelnych i zgodnych z planami faktycznymi analizach.

2. TREŚĆ SW

Studium Wykonalności musi zawierać następujące części:

1. Podstawowe informacje o inwestycji
2. Stan istniejący i otoczenie konkurencyjne oraz infrastrukturalne
3. Cel inwestycji i uzasadnienie jej realizacji
4. Zakres realizacji inwestycji
5. Analiza finansowa
6. Analiza ekonomiczna
7. Trwałość finansowa i instytucjonalna
8. Plan wdrożenia inwestycji

Załącznik nr **13** do Regulaminu**9. Analiza ryzyka****2.1. Podstawowe informacje o inwestycji**

W tym rozdziale należy podać nazwę inwestycji, jego lokalizację i planowany okres realizacji. Zakres inwestycji należy przedstawić w takim stopniu szczegółowości, aby zarówno on sam jak i przyszłe funkcjonowanie inwestycji były zrozumiałe dla osoby nieznającej specyfiki rynku energii.

Należy pamiętać o tym, że inwestycja to pełne przedsięwzięcie inwestycyjne niezbędne do osiągnięcia określonego efektu, a zatem nawet jeżeli nie wszystkie niezbędne w tym celu wydatki są kosztami kwalifikowanymi w KPO to należy je ująć w nakładach inwestycji i analizie kosztów i korzyści (AKK).

2.2. Stan istniejący i otoczenie konkurencyjne oraz infrastrukturalne

W tym rozdziale należy opisać stan istniejący, w tym obecną działalność prowadzoną przez Podmiot wnioskujący lub Partnerów, infrastrukturę energetyczną w jego posiadaniu oraz obecny stan lokalizacji planowanej pod inwestycję (dla inwestycji infrastrukturalnych). Rozmieszczenie infrastruktury (instalacja OZE, magazyn, lub sieć energetyczna) znajdującej się w posiadaniu lub użytkowaniu przez Podmiot wnioskujący lub Partnerów zalecamy zaprezentować na mapie sytuacyjnej wraz z legendą, natomiast dane takie jak liczba, rodzaj oraz moc posiadanych instalacji OZE zestawić w tabeli.

2.3. Cel inwestycji i uzasadnienie jej realizacji

W rozdziale tym należy jasno przedstawić powody oraz logikę dla podjęcia decyzji o realizacji inwestycji.

Należy to opisać i, jeśli konieczne, rozwinąć tak, aby było zrozumiałe dla osób nie znających uwarunkowań rynku energii, specyfiki projektu oraz świadczenia usługi przesyłu oraz dystrybucji energii.

Należy opisać cel oraz jaki będzie efekt przeprowadzonego inwestycji, a także korzyści wynikające z jego zakończenia.

Należy tu opisać zgodność realizacji inwestycji z wszystkimi zasadami KPO i je uzasadnić.

2.4. Zakres realizacji inwestycji

W tym rozdziale należy przedstawić specyfikę inwestycji oraz jego zamierzoną realizację.

W pierwszej kolejności trzeba odnieść się do kontekstu strategicznego inwestycji. Należy syntetycznie wskazać tylko te elementy otoczenia inwestycji, które miały

Załącznik nr **13** do Regulaminu

materialny wpływ na decyzję o jej realizacji i zakresie. Poprawne jest także odniesienie się do szerszego kontekstu danego regionu, jego sytuacji energetycznej.

W drugiej kolejności należy dokonać doszczegółowienia zakresu przedsięwzięcia poprzez wyjaśnienie decyzji o wyborze poszczególnych aspektów docelowego rozwiązania technicznego / infrastrukturalnego. W każdym przypadku należy jasno określić, jakie były rozważane warianty danego elementu.

Dużą uwagę należy poświęcić rodzajowi wybranej instalacji, budowy sieci, magazynu energii oraz infrastrukturze technicznej wspierającej funkcjonowanie systemu energetycznego w danym wymiarze lokalnym.

Zakres rzeczowy wariantu wybranego do realizacji co do zasady powinien być zgodny z zakresem inwestycji ujętym w analizie finansowej i, jeśli dotyczy, również ekonomicznej. Każda rozbieżność powinna być wskazana i odpowiednio uzasadniona.

2.5. Analiza finansowa

Analiza finansowa obejmuje niezdyktowane przepływy finansowe generowane przez przedsięwzięcie w przyjętym okresie analizy, tj. w okresie 30 lat). Należy krótko opisać przyjęte założenia i wyliczyć w poszczególnych latach (w arkuszu kalkulacyjnym) oraz zaprezentować w formie tabelarycznej:

- Nakłady inwestycyjne, w podziale na koszty kwalifikowane i niekwalifikowane, bez nieprzewidzianych wydatków
- Koszty operacyjne
- Nakłady odtworzeniowe pozwalające zachować maksymalną zdolność w całym okresie analizy
- Przychody, rozumiane jako przychody generowane w ramach zakresu objętego przedsięwzięciem, po uwzględnieniu upustów i innych odliczeń
- Zmiany w kapitale obrotowym netto na skutek realizacji przedsięwzięcia
- Dofinansowanie w formie dotacji bezzwrotnej z KPO
- Zaciągnięcia, spłaty i odsetki od finansowania zwrotnego wykorzystywanego w przedsięwzięciu (w tym pożyczki podporządkowane), zgodnie z planem finansowania wkładu własnego i kosztów niekwalifikowanych, z wyłączeniem finansowania pomostowego spłacanego w całości w ciągu 12 miesięcy od zaciągnięcia.

W analizach dla przedsięwzięć KPO stosowana jest zasada kasowa, czyli przepływ wykazywany jest w roku, w którym następuje transfer środków pieniężnych, niezależnie od sposobu jego księgowania zgodnie z regułami rachunkowości lub przepisami podatkowymi (z wyjątkiem nakładów poniesionych przed rokiem bazowym, które wykazujemy w roku bazowym w wartościach nominalnych). Nie są uwzględniane pozycje niepieniężne, w tym amortyzacja i rozliczenia międzyokresowe.

Załącznik nr **13** do Regulaminu

Przyjmujemy ceny stałe z roku bazowego, czyli od roku bazowego włącznie nie uwzględniamy wpływu inflacji na poziom cen. Nie wykazujemy VAT odliczalnego / odzyskiwalnego na potrzeby wyliczenia wskaźników finansowych (ceny netto). Na potrzeby kalkulacji FNPV/c i FNPV/k przyjmujemy stopę dyskontową na poziomie 4%.

2.6. Analiza ekonomiczna

Analiza ekonomiczna zajmuje się wpływem inwestycji na społeczeństwo i gospodarkę. Pozytywny wynik tej analizy jest równoznaczny z udowodnieniem wartości dodanej inwestycji i zasadności wydania na niego funduszy publicznych.

Zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027*, o których mowa w pkt. 1.1 Regulaminu, dla projektów, których całkowity koszt kwalifikowalny w momencie złożenia wniosku o dofinansowanie wynosi mniej niż 50 mln PLN analizę ekonomiczną rekomenduje się przeprowadzić w formie uproszczonej. Podmiot wnioskujący zobowiązany jest wymienić i opisać wszystkie istotne środowiskowe, gospodarcze i społeczne efekty projektu oraz, jeżeli jest to możliwe, zaprezentować kluczowe efekty w kategoriach ilościowych. Pełna analiza ekonomiczna ma wyłącznie charakter fakultatywny.

2.7. Trwałość finansowa i instytucjonalna

Dla stwierdzenia wykonalności przedsięwzięcia kluczowe jest potwierdzenie, że w każdym roku analizy przeznaczone na jego realizację środki finansowe będące w dyspozycji Podmiotu wnioskującego lub Partnerów i prognozowane wpływy pieniężne ze źródeł zewnętrznych wystarczą na pokrycie wszystkich wydatków inwestycyjnych i bieżących związanych z realizacją przedsięwzięcia, w tym kosztów obsługi i spłat ewentualnego zadłużenia.

Potwierdzenie trwałości finansowej i instytucjonalnej powinno obejmować trzy elementy takie, jak:

- Krótki opis źródeł finansowania podmiotu będącego Podmiotem wnioskującym lub Partnerów inwestycji (jeśli dotyczy).
- Tabela ujęcie trwałości finansowej inwestycji, tj. wpływów i wydatków w okresie analizy, z uwzględnieniem dopłaty z innej działalności Podmiotu wnioskującego lub Partnerów.
- Tabela ujęcie trwałości finansowej Podmiotu wnioskującego lub Partnerów z inwestycją, tj. łączne koszty i przychody podmiotów z uwzględnieniem kosztów i przychodów inwestycji, w okresie analizy.

2.8. Plan wdrożenia inwestycji

Niezależnie od typu inwestycji niezbędne jest przedstawienie harmonogramu wdrożenia inwestycji, w którym zostaną ujęte kluczowe dla niego zadania i terminy ich

Załącznik nr **13** do Regulaminu realizacji. Harmonogram można przedstawić w formie tabelarycznej lub w formie wykresu Gantta.

Należy zwrócić uwagę na zachowanie spójności pomiędzy datą realizacji poszczególnego zadania a rokiem ujęcia nakładu z tego tytułu w analizie finansowej i ekonomicznej¹ (przesunięcia dotyczące okresów płatności i rozliczeń należy jasno wskazać w opisie) oraz rokiem uruchomienia pierwszych kosztów/korzyści ekonomicznych.

W odniesieniu do dokumentów, potwierdzających wykonalność i gotowość planowanych inwestycji do realizacji (dotyczy wymaganych zgód, pozwoleń, warunków, itp.) należy je wskazać w zestawieniu w załączniku nr 14 do Regulaminu (Skoroszyt excel) odpowiednio, dla dokumentów już pozyskanych oraz planowanych do uzyskania/opracowania.

2.9. Analiza ryzyka

Analiza ryzyka jest kluczowym elementem oceny zarówno możliwości niezakłóconej realizacji inwestycji jak i jego późniejszej eksploatacji. Stąd identyfikacja ryzyk i wskazana przez Podmiot wnioskujący strategia radzenia sobie z nimi jest kluczowa dla uprawdopodobnienia wykonalności inwestycji.

¹ W przypadku wykonywania pełnej analizy ekonomicznej